

Side ikke udelukker dette, medens det paa den anden Side ikke vil kunne ske hver Dag eller i Ny og Næ, at de Baner, der en Gang findes, bliver sprængt; dette vil kun kunne gøres af Mennesker, som sætter noget alvorligt ind paa en Sag.

Jeg kan da ikke se andet, end at dette Lovforslag, som mit Parti og jeg selvfølgelig giver vor gode Tilslutning, er et sundt Lovforslag, liggende lige i den politiske Linie, som vi befinder os i, og svarende nøje til de Forudsætninger, hvorunder det er blevet til. Navnlig vil jeg til allersidst have Lov til at pege paa een Ting: den Valglovssituation, hvorunder vi i dette Øjeblik lever, er i Virkeligheden et rent Anarki. Der er sket en Befolkningsforøgelse, som har forskudt Forholdene i alle Kredse, alle Partiers Mandater er efterhaanden blevet ganske usikre, ved eet Valg faar et Parti en Mængde Kandidater valgt, ved et andet Valg maaske forholdsvis faa. Det fremsatte Lovforslag bringer med eet Slag Orden til Veje. Jeg tror ikke, man skal underkende Betydningen af, hvad jeg her siger; jeg tror, at i den forvirrede Situation, som vi stod i, kunde det let være sket, at man i Ministeriet, i Statistisk Departement o. s. v., var kommet til at udarbejde et Lovforslag, som indeholdt mange forvirrede Punkter, som ikke var konsekvent og fast gennemført, og som navnlig ikke skabte den tilbørlige Retfærdighed. I Modsætning dertil mener jeg, at dette Lovforslag er formet saaledes, at det skaber den fornødne Retfærdighed, at det med eet Slag bringer Orden i hele det Kaos, vi har levet i. Jeg anbefaler derfor ligesom den ærede foregaaende Taler (Borgbjerg) dette Lovforslag ikke alene til velvillig Behandling, men, da jeg tror, dets Rammer i det hele og store er saaledes, at der ikke er nogen væsentlig Grund til at forandre det, ogsaa til hurtig Behandling; af flere Grunde, af politiske Grunde, vilde det være af ikke ringe Betydning, om det kunde vedtages snarest muligt.

Ellinger: Det er saa trist at høre, at baade det Grundlovsforslag, som vel snart kommer til Behandling her i Tinget, i alt Fald ligger i et Fællesudvalg, og det Valglovsforslag, vi nu har til Behandling, indeholder saa mange beske Mundfulde. En af disse beske Mundfulde er jo den, som det ærede Medlem fra Skelskør (R. Andersen) lagde saa stor Vægt paa, at Lovforslaget gennemfører Forholdstalsvalgmaaden. Det gør det nu

slet ikke, det rummer en Tendens i Retning af Forholdstalsvalgmaaden, dog ikke stærkere med disse 20 Suppleringsmandater, end at Forslaget ligefrem er Udslag af det Samvittighedsnag, man har med Hensyn til det ufyldstgørende i det gamle System. Jeg kan ikke forstå, at det ærede Medlem fra Skelskør finder, det er saa besk en Mundfuld at give Sandheden Æren. Jeg ved ganske vist, at det navnlig er de Radikale og Socialdemokrater, der taler om den lige og almindelige Valgret, hvorimod jeg jævnlig hører Venstremænd tale om den almindelige Valgret alene, og Meningen er aabenbart den, at man tilstræber en almindelig Stemmeret, men en ulige Valgret; hvis det er derfor, de ikke siger lige Valgret, ja, saa har vi jo nu Forklaringen. Man siger, at Forholdstalsvalgmaaden gennemfører en matematisk Retfærdighed, og naar man siger „matematisk Retfærdighed“, er det for at bibringe Menigmand et Indtryk af, at dette er noget mystisk, højtideligt, som det vist er bedst at holde sig borte fra. Men den matematiske Retfærdighed er jo ikke andet end lige Valgret. Naar jeg bruger Udtrykket lige Valgret, tænker jeg paa det Vælgerkorps, som har Valgret til et bestemt Ting, altsaa f. Eks. Folketinget. Det, man kalder matematisk Retfærdighed, er kun lige Valgret, og det forekommer mig, at det maa langt foretrækkes for almindelig Stemmeret og ulige Valgret. Man maa huske paa, at i hvilken Grad et Lands Befolkning har Valgret for det første naturligvis beror paa de Bestemmelser, der siger, hvad der kræves for at blive indskrevet som Vælger, men i ikke mindre Grad beror det paa den Lethed, den Frihed, som Vælgerne har til at forene sig med ligesindede for at skaffe sig den Repræsentation, som det er Formaålet at give dem. Alt, hvad der letter Vælgerne Friheden til at forene sig med ligesindede, det er en Udvidelse af Valgretten, og alt, hvad der vanskeliggør dette, er en Indskrænkning af Valgretten, og det kan betyde nok saa meget som det, at man skærper de Fordringer, der overhovedet stilles for at blive indskrevet som Vælger. Disse rent tilfældige geografiske Grænser, som man trækker for Valgkredsen, er en Indskrænkning af Valgretten, fordi de forhindrer Vælgerne Frihed. Jeg forstaa derfor ikke, at det ærede Medlem fra Skelskør (R. Andersen) hører til disse konservative, der blev skildret saa smukt — det er man jo altid sikker paa — af det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg), disse Mennesker.